Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 22-го ТРАВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MAY 22, 1984 No. 96. VOL. XCI.

Представники українських церков увійшли в склад допомогового комітету Бразилії

Курітіба, Бразилія (ПС ІСНОс). — Останній З'їзд Ради Суспільної Служби СКВУ, який відбувся під час ІУ СКВУ в Торонто і в якому взяли участь представники допомогових організацій Канади та ЗСА, виніс окрему постанову та заклик до українського громадянства поспішити із всебічною допомогою потерпілим — в наслідок минулорічної великої повені — українським селянам в Бразилії.

Згідно з напрямними Світової Ради Суспільної Служби СКВУ всі допомогові акції повинні бути скеровані та переслані на адресу Ольги Горачук, яка діє при Хліборобсько-Освітньому Союзі Бразилії, як референтка суспільної служби.

Допомоговий комітет, який створено при ХОС, очолює О. Горачук, а в склад Комітету ввійшли: Ілярій Безручко, Ангелина Добрянська-Чечко, Євгенія Мазепа, д-р Зенон Сисак, і інж. Олександер Чечко, Петро Єдин, Марія Волошин, Марія Ковалюк, Тетяна Бащин і Ліда Єдин.

На початку квітня до Бразилії прибув голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський, який разом з делегацією Допомогового Комітету при ХОС, О. Горачук, Ілярієм Безручком, інж. Олександром Чечком і Петром Єдином були прийняті на авдієнції Епархом Української Католицької Церкви в Бразилії Єфремом Кривим.

У висліді докладно обговореної та на довший плян закроєної допомогової акції для потребуючих українських хліборобів в Бразилії до складу вже існуючого Комітету буде призначений Владикою Є. Кривим представник від УКЦеркви.

Дня 4-го квітня ц.р. відбуто в цьому ж напрямі також розмови з адміністратором Української Автокефальної Православної Церкви на Бразилію о. Миколою Милусем, який рівнож делегуватиме представника від УАПЦеркви до діючого вже Комітету.

Поширений Допомоговий комітет при ХОС звертається цією дорогою до українського громадянства із закликом-проханням подати помічну руку нашим братам і сестрам, потерпілим в наслідок минулорічної повені, якнайжертвеннішу допомогу.

Усі збіркові акції, як грошові (банкові чеки), так і пакунки слід висилати на адресу: Olga Horatchuk, Organizacao Feminina, Uniao Argicola Instrutiva, Rua Augusto Stellfeld 799, Caixa Postal 666, 80000 Curitiba, Parana, Brazil.

Уляна Пінковська кандидує на „Міс Ню Джерзі"

Джерзі Сиги, Н. Дж. — Редакцію „Свободи" відвідала молода українська красуня Уляна Пінковська, яка 5-го травня ц. р. здобула перше місце на довгому і важкому шляху до контесту „Міс Америка", який відбудеться в часі свята Дня Праці у вересні ц. р.

У. Пінковська

У. Пінковська, студентка кляси фортепіяну музичної школи Джуллярд в Ню Йорку, вибрана з-поміж 42 молодих кандидаток на „Міс Юніон Кавнті" буде в червні боротися за місце „Міс Ню Джерзі", що є другим ступенем до змагань за звання „Міс Америки" на наступний рік.

У розмові з редакторами „Свободи" молода, певна своїх стремлінь піяністка широко розповіла про спосіб, як дійшло до її вибору в повіті Юніон та про свої пляни на майбутнє. Кожний з таких конкурсів вимагає від кандидаток не лише краси та доброї зовнішньої постави, але також доказів мистецького талану та багато зусилля. Із 42 молодих кандидаток на Міс Юніон Кавнті" жюрі вибрало лише 13 до остаточної оцінки. Всі 13 мусіли, крім зовнішньої їх оцінки в купелевому костюмі та вечірній сукні, дати доказ свого мистецького таланту. У. Пінковська, яка здобула вже неодну нагороду і вирізнена за свою гру на фортепіяні та брала участь у 20 концертах, виконала фантазію Шопена з великим успіхом.

Здобуваючи титул „Міс Юніон Кавнті", У. Пінковська отримала різні нагороди, а також стипендію в сумі 1,000 долярів на музичні студії, які вона бажає закінчити ступенем бакалавра та посвятитися музичній кар'єрі.

Вона почала науку гри на фортепіяні маючи 6 років, в Українському Музичному Інституті, як учениця проф. Галі Клим і, маючи вже багато успіхів на тому полі, поставила собі як життьову ціль здобути славу піяністки. „Я ніколи не принимаю відповіді ні в житті", — заявила з певністю себе молода красуня, а маючи таку життьову філософію, вона може справді іти далі по щаблях слави, як представниця молодости, краси і мистецтва.

Уляна має 20 років, є дочкою відомого українського громадянина Мирона Пінковського і є, як і її батько, членом 234 Відділу УНС.

У окремому збірнику красунь з повіту Юніон, що появився перед конкурсом є ще одна українка, а саме, Марія Овчарів, яка також кандидувала.

Дюарте домагається більшої допомоги для Ель Сальвадору

Вашінгтон. — Новообраний президент Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дюарте, поміркований демократ, якого під час виборів морально підтримував президент Рональд Реґен і американські офіційні чинники взагалі, прибув до цієї країни для зустрічі з президентом Р. Реґеном й іншими урядовими речниками.

У драматичному звереннї до Уряду, Конгресу й американського народу президент Х. Дюарте просив і домагався від З'єднаних Стейтів Америки збільшеної військової і економічної допомоги, потрібної для боротьби з марксистськими партизанами, для яких зброю і всякий військовий виряд постачають Совєтський Союз, Куба, Нікараґуа й інші комуністичні держави Східньої Европи. Дюарте думає, що тим разом сальвадорська армія дасть йому, тобто новосформованому урядові, всяку можливу підтримку, щоб із допомогою ЗСА й інших заприязнених держав раз назавжди покінчити з підривною діяльністю марксистів. Але одночасно Дюарте заявив, що він знову найменує на становище міністра оборони ген. Евгеніо Відеса Казаноа, якому раніше закидували, що він пов'язаний з групою правих і її „командо смерти", яке на протязі років теоризує цю маленьку центральноамериканську державу, яка начисляє заледве 4,7 мільйона населення.

Президент Дюарте переконував амеракнських політичних і військових діячів, що атмосфера в армії змінилася в користь демократії, доказом чого, мовляв, є вибір його на президента у перших демократичних виборах на протязі 50 років. Політичні спостерігачі й аналітики погоджуються в цьому відношенні з аргументами Дюарте, бо сальвадорська армія не має іншого виходу. Без американської військової допомоги вона ледве чи зможе встояти проти зростаючих сил марксистів і їхніх сильних протекторів.

Очевидно, в американському Конгресі, зокрема в Палаті Репрезентантів, існує скептицизм щодо здібности Дюарте закінчити громадянську війну в Ель Сальвадорі з двох причин: у першу чергу, він обраний на президента тільки невеликою більшістю голосів (54 відсотки) і тому матиме труднощі у власному таборі, та хто знає, чи не буде змушений вести боротьбу із своїм політичним противником, також претедентом на президентське крісло, правим політиком Робертом д'Буїссоном, сили якого ніяк не можна легковажити.

Уряд ЗСА і сам президент Р. Реґен вважають, однак, що Ель Сальвадорові потрібна негайна військова і господарська допомога, якщо ЗСА не бажають ще одної перемоги комуністів в Центральній Америці. Покищо Уряд має до розпорядження понад 62 мільйони ухваленої допомоги, а потім, — кажуть політичні спостерігачі, — залежатиме все від президентських виборів і їхнього висліду.

МОСКВА ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ ВІДПЛАТНИМИ ДІЯМИ

Москва, СССР. — Міністер оборони СССР і маршал Димітрій Устинов заповів у неділю, 20-го травня, що Совєтський Союз збільшив число атомових підводних човнів у водах навколо території З'єднаних Стейтів Америки і що ці підводні човни озброєні атомовими ракетами, які досягнуть і знищать будь-яку мішень у ЗСА на протязі 10 хвилин. Маршал Устинов також сказав, що кількість совєтських ракет середнього засягу СС-20, які встановлені в Совєтському Союзі, в Східній Німеччині й Чехо-Словаччині, буде також збільшена пропорційно до плянів ЗСА збільшувати кількість ракет Першінг-2 і кружляючих ракет у Західній Европі (Англія, Західня Німеччина й Італія).

Ці повідомлення Д. Устінова передало офіційне пресове агентство Тасс якраз у час, коли до Москви прихав міністер закордонних справ Західньої Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер із спеціяльною метою — переконувати совєтських лідерів повернутися до перерваних у Женеві рік тому розмов про обмеження зброєнь у світі. Немов у відповідь на ці заохочування Г.-Д. Ґеншера, Д. Устінов найбільш гострими словами, які тут вже давно не лунали, скерованими проти „агресії" Америки, сказав, що про поворот до Женевських розмов не може бути мови, поки ЗСА не заберуть „перешкоду" для цього, ракет Першінґ, з тих трьох европейських країн, де вони вже встановлені.

Все це, кажуть аналітики зовнішніх справ, вказує на те, що совєти хочуть вплинути на вислід президентських виборів у ЗСА, а також дати новий аргумент для різних груп у Західній Европі у їх протинуклеарних протиамериканських демонстраціях.

„Правда" критикує політику ЗСА у відношенні до Афганістану

Газета „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, помітила у числі з 15-го травня ц.р., коротку замітку свого пресового аґентства ТАСС з Індії про відвідини Південно-Західньої Азії віцепрезидентом Джорджем Бушом, а головно його зустрічі з пакистанськими державними чинниками. „Правда" пише, що головною ціллю Дж. Буша в Ісламбаді було договоритися з тамошнім урядом про збільшення доставы зброї і військового матеріялу призначеного для „афганських контрреволюціонерів і партизанських банд на афганській території".

„Роздмухуючи антиафганську кампанію, З'єднані Стейти Америки, як відомо, підтимують контрреволюційні банди в Пакістані, які ведуть війну з легальним урядом в Афганістані. Під теперішню пору, пише далі „Правда", Уряд ЗСА намагається створити за кордоном так званий афганський екзильний уряд, складений з представників різних афганських банд, головним осідком яких є місто Пашавар в Пакістані".

Взагалі в останньому часі совєтські газети й інші засоби масової інформації, поширюють вістки, що поїздки до Південно-західньої Азії секретаря Департаменту оборони ЗСА Каспара Вайнберґера і віцепрезидента Дж. Буша здійснюються з метою створення там „агресивного бльоку держав — Вашінґтон — Токіо - Сеуль, поширення впливів ЗСА в цьому районі світу і побудови летунської бази в Белюджістані, яку ЗСА використовуватимуть для агресивних цілей".

У цьому числі „Правди" пишеться також про загострення відносин і прикордонні сутички між арміями Китайської Народної Республіки і В'єтнамом, Ляосом і Камбоджею. Причиною цього напруження і зударів, каже совєтська газета, є змінена політика Пекіну, націлена на скріплення змови з Вашінґтоном і посилення конфронтації між країнами Індокитаю і прозахіднього бльоку держав на чолі із ЗСА. Треба сказати, що обидва американські речники — К. Вайнберґер і віцепрезидент Дж. Буш віддавна знаходяться під обстрілом совєтської пропаганди у пов'язанні з їхніми поїздками до країн Азії.

Українець здобув нагороду

Під час роздачі нагород (зліва): президент Української Щадниці у Філядельфії Марта Шиприкевич, Стефан Войновський, який одержав нагороду, і посадник міста Вілсон Ґуд.

Філядельфія. — Тут у вівторок, 8-го травня ц.р., відбулася роздача нагород з нагоди створення гасла для Комісії мейора в справах письменности.

Вступне слово мав посадник міста Вілсон Ґруд, а представлення та роздачу нагород виконала президент Української Щадниці Марта Шиприкевич.

В цьому конкурсі брало участь понад 70 членів — представників різних мистецьких шкіл з міста та околиці. Першу нагороду вручено Стефанові Войнаровському, який є учнем Гасієн школи мистецтва.

Українська Щадниця відіграла важливу ролю спонзора цього конкурсу та уфундувала грошові нагороди з метою поліпшити та поширити освіту на вищому рівні у місті.

Совєтська газета пише про „палення книг" в ЗСА

Київ. — Київська газета „Молодь України" помістила у числі з 28-го квітня ц.р. коротеньку інформацію про палення книжок на публічних вогнищах в З'єднаних Стейтах Америки.

Для цієї інформації, яку совєтські автори написали під заголовком „Переслідується...книга", газета підібрала навіть драматичний вступ, який починається ось як: „Головною зброєю інквізиторів завжди був вогонь. У середні віки в нього кидали книги, твори мистецтва і людей, які їх створювали. Цією зброєю користувалися гітлерівці. В 1933 році по всій Німеччині палали вогнища з книг прогресивних письменників. Здавалося ті часи минули назавжди. Та ні, у ЗСА зараз знову переслідують книги. Звичайно не ті, що проповідують расизм, людоненависництво, мілітаризм, секс, жахливі вбивства. Із шкіл та публічних бібліотек виключають твори класиків світової й американської літератури".

Як звичайно це буває у совєтські пропаґанді, тамошні писаки все покликаються на чуже джерело, бо це вигідніше і така інформація викликає більше довір'я у читача до написаного матеріялу. В цьому випадку „Молодь України" покликала собі на допомогу професора університету Індіяни Е. Дженкінсона, який, мовляв, „нарахував сотні випадків глумління з друкованого слова у ЗСА". У Каліфорнії, — пише далі совєтська газета, — в неміліcть попав „Чорний хлопчик" Ричарда Райта. У Тексасі — словник англійської мови „Американська спадщина". Властям і цензорам Фльориди чимось не сподобались твори відомих кляcиків В. Вітмена, Т. Вілліямса, В. Вулфа, Е. Дікінсона, Д. Мілтона. „Дивує, — пише газета, — що в ЗСА поза законом оголошуються твори, які читає ввесь світ. Це — „Над прірвою у житі" Селлінджера, „Вбити пересмішника" Гарпера Лі і навіть „Гаклберрі Фінн" Марка Твейна та „Венеціянський купець" Шекспіра. Конституція не забороняє це. А якби вона стала на захист шедеврів світової літератури, то й її мабуть, кинули б в вогонь. Для варварів закон, не писаний..."

Дійсно, що для варварів закон не писаний у будь-якому столітті, бо московські імперіялісти, білі і червоні, займаються паленням книг, зокрема у поневолених країнах, на протязі століть, щоб таким чином затирати сліди окремішности і культури захоплених ними народів. З найновіших, дійсно інквізиторських вогнищ

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ АМБАСАДОР З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй, а тепер посадник Атланти Ендру Янґ, виступаючи минулого тижня в Ню Йорку, закликав обидві великі групи — негритян і жидів — шукати шляхів замирення і не поглиблювати антаґонізму, який дуже легко може стати причиною справжньої нікому не потрібної конфронтації. Янґ заявив, що він простягає „галузку миру" для посадника Ню Йорку Едварда Кача і закликає його, щоб він впливав на жидівську групу в позитивному сенсі, кажучи, що негритяни і жиди повинні співпрацювати між собою і передвиборча реторика не повинна стати причиною ворожнечі поміж ними. Довідавшись про виступ Янга, посадник Е. Кач заявив, що він приймає „галузку миру" і повністю погоджується з арґументацією А. Янга.

СЕКРЕТАНА СЛУЖБА ЗСА, завданням якої є також охороняти Президента й інших урядових осіб, побоюється не так за життя президента Роналда Реґена, як за інших високих осіб з його оточення під час поїздки Президента на економічну конференцію до Лондону в червні ц.р. Лондон, на думку спеціялістів з американської Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей), став тепер притягаючим містом для різного роду терористів, зокрема терористів з Близького Сходу, так, що вони готові робити заколоти під час конференції, хоч, як запевняють британські чинники їхня діяльність буде обмежена до мінімуму.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН і взагалі Державний департамент дуже стурбовані розвитком подій на Близькому Сході, війною між Іраком і Іраном, а головно атакою на оливні танкери, побоюючись, що такі провокативні акти можуть дуже легко причинитись до поширення війни в цьому районі світу і спаралізувати доставу нафти до багатьох країн. Деякі країни, зокрема Японія і Европа залежні від достави нафти з країн Близького Сходу на 60 відсотків. Уряд ЗСА, враховуючи грізну ситуацію, яка витворилась в Перській затоці, готовий дати охорону для нафтових танкерів, але жадна з держав покищо не попросила про таку охорону. Речники Адміністрації у Вашінґтоні підтвердили готовість Америки зробити все можливе, щоб забезпечити спокій у Перській затоці і уможливити усім країнам користуватися безпечними переїздами нафтових танкерів. Справу конфлікту в Перській затоці розглядатиме Рада Безпеки і Арабська ліга.

ПРОВІДНИХ ДЕМОКРАТІВ турбує думка, що їхнього улюбленого кандидата Волтера Мондейла не підтримують незалежні делегати майже в жадному стейті. Це вказувало б, що вони дуже легко можуть перейти в табір сен. Ґарі Гарта і тим самим перерішити справу номінації кандидата на президента проти волі і бажання Крайового комітету Демократичної партії і деякої „великої" преси.

ДЖЕССІ ДЖЕКСОН, негритянський провідник і кандидат на президента від Демократичної партії, намагався схилити президента Роналда Реґена, щоб він вийшов з якоюсь ініціятивою у справі совєтської відмови брати участь в цьогорічних літніх Олімпійських Ігрищах. Місія Джексона, була невдачною, але речники Адміністрації познайомили його з усіми справами пов'язаними з тією проблемою і погодились, щоб Джексон говорив з представниками СССР про цю справу.

ЧИ ВИСТУПЛЯТЬ СПІЛЬНО Ґері Гарт і Джессі Джексон проти Мондейла на Конвенції? Це питання турбує багатьох провідних демократів. Існує, очевидно, така можливість і тому близькі співробітники кольорадського сенатора цікавляться цією справою і пробують натякати на сформовання коаліції. Політичні спостерігачі і аналітики кажуть, що Дж. Джексон і біля 500 невтральних делегатів могли б перерішити справу в користь Ґ. Гарта.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКІ ВЕТЕРАНИ Другої світової війни, що боролися в рядах аліянтських військ в армії Андерса, з'їхалися численно до Італії, щоб там відзначити 40 -річя славної битви під Монте Касіно, в якій армія Андерса перемогла німців. При нагоді тих святкувань ветерани, в більшості мешканці ЗСА і Західньої Европи, відвідали Папу Івана Павла II, а кардинал Юзеф Ґлемп, який приїхав на ці святкування, відправив Службу Божу.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ СКАРБУ Доналд Т. Ріґен, що перебуває на нарадах у Парижі, відкинув пропозицію західньо-европейських держав, що є занепокоєні сильно теперішньою відсотковою стопою в ЗСА.

В'ЄТНАМСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗВІЛЬНИЛА з в'язниці молодого американця після того, як його родина заплатила за нього кару 10,000 долярів. Фредерік Ґреґем з Каліфорнії разом із товаришем Ричардом Найтом з Великої Британії перебували на одному з островів біля В'єтнаму, шукаючи там за скарбами, які буцімто заховані там ще з XУII сторіччя леґендарним піратом капітаном Кіддом. Там захопили їх в'єтнамські війська у червні минулого року. Товариш Ґреґема залишився ув'язнений тому, що не міг зібрати такої суми грошей, яку треба заплатити як окуп.

ПРОВІДНИК ОПОЗИЦІЇ до президента Фердінанда Е. Маркоса на Філіпінах закидає йому фальшування голосів в недавніх виборах. Повний вислід голосування все ще не є поданий до загального відома, але опозиція уважає, що їхні кандидати одержали більше голосів як прихильники президента Маркоса.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, перебуваючи у Пакістані, відвідав граничні пости в годину після того, як на другій стороні границі в Афганістані, на віддалі семи миль совєтські літаки зрівняли зі землею одно село.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА св.Юрія, що мала свій осідок на Ґренаді і яку евакували частинно після подій в жовтні минулого року, має частину своїх студентів на острові Барбадос, що викликало сильний спротив місцевих медичних кіл. Школі закидають низький рівень навчання, який пошкодить репутації медичної професії на Караїбських островах та може погіршити здоровний стан мешканців. Адміністратор школи д-р Дейвид Леннон боронитьcя тим, що все це закиди неправдиві, а рівень студій в школі рівний тому, що в ЗСА.

Всі дороги ведуть на Український Фестиваль у Ню Джерзі

Джерзі Ситі, Н. Дж., (Т. Каралашинець). — Декада відданої наполегливої праці організаторів українських фестивалів в стейті Ню Джерзі — це неабиякий відтинок часу. Ця діяльність невтомного гурту людей, частина яких народилися далеко від України, на поселеннях, увінчалася чималим успіхом, бо вони у свою працю для ширення відомостей і доброго ім'я про культурно-мистецькі надбання українців вклали не тільки безконечні години праці, а й багато любови до культурної спадщини свого народу.

Закінчуючи приготування до чергового 10-го щорічного Українського Фестивалю, що відбудеться у суботу, 16-го червня ц.р., у прегарній околиці, де розташований Ґарден Стейт Артс Сентер, в Голмделі, Н. Дж., прийшли до редакції „Свобода" голова Фестивального комітету і відповідальна за програму Квітка Семанишин та завідуюча ділянкою народного мистецтва Євгенія Харченко.

Квітка Семанишин (зліва) і Євгенія Харченко в редакції „Свободи".

„Втримати на протязі 10-ти років щорічний Український Фестиваль, ми вважаємо великим досягненням", — сказала К. Семанишин. Розповіла вона про те, як багато часом неочікуваних труднощів, непередбачених перепон, скільки „позакулісових" справ доводиться залагоджувати. Це вимагає багато доброї волі, і дипломатії, і використання особистих зв'язків, які за ці роки нав'язали організатори, виробивши як у дирекції Артс Центру, так і взагалі в стейті добру і тривку репутацію про українців.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Як не хочуть, то й не треба

Як цього можна було сподіватися, Совєтський Союз відмовився від участи у XXIII літніх Олімпійських Ігрищах, потягаючи за собою ланцюг щораз то зростаючого числа країн, які є під контролею Москви і мусять виконувати її волю.

З одного боку — це кривдяче для спортовців рішення, хоча б тому, що вони не мають нічого до сказання, а мусять підкоритися політичним директивам центрального уряду в Москві. Але й серед тих спортовців є напевно такі, що нерадо змагаються в сорочинках з червоною зіркою на грудях чи імперськими літерами „СССР", не маючи змоги репрезентувати свої власні країни — Україну, Грузію, Білорусь чи Естонію.

Немає сумніву, що Москва давно рішила не брати участи в Олімпіяді в Лос Анджелесі і тим самим відплатитися ЗСА за бойкот Олімпіяди в Москві чотири роки тому, хоч обставини тоді (нескрита інвазія Афганістану совєтськими військами) поставили своєрідний моральний імператив перед ЗСА і Заходом взагалі не брати участи в ігрищах, коли країна-господар повела відкриту агресію проти свого сусіда. Передвісником плянової відмови Москви і її „союзників" була відносно мала участь змагунів східнього бльоку у різних міжнародних змаганнях. Тож мова тепер про побоювання про безпеку змагунів в Лос Анджелесі — це звичайний викрут, а вже на межі безличности була вимога Москви, щоб Уряд ЗСА відмовив права азилю потенціяльним залишенцям. А таких напевно було б багато і то не тільки з „країни рад".

Не менш важливим моментом в цій суматосі є постійне намагання Кремлю „підкосити ноги" президентові Реґенові у цьому виборчому році, хоча й в цьому випадку — ця спроба може стати своєрідним бумеранґом для Москви.

Але є й інші причини цієї відмови, про які американська преса, зокрема ліберальна, нічого не пише. Фактом є, що змагуни СССР за два останні роки не позначились індивідуально і колективно ніякими успіхами на міжнародній арені. Москва, не зважаючи на „большую треніровку" своїх професійно школених атлетів, — що їх, до речі, вже давно не повинен Міжнародний Олімпійський Комітет допустити до Ігрищ — не має під цю пору ні однієї змагунки чи змагуна справді світового калібру. Отже в Лос Анджелесі прийшлося б пасти задніх за американцями чи східніми німцями, тому найкраще не їхати, а ще й до того позбавити східньонімецьких змагунів можливости добитися медаль.

І ще одна причина спортового характеру. Відомо, що від кількох років совєтських змагунів годують стероїдами і іншими середниками, що є на листі заборонених стимулянтів. Коли взяти до уваги строгість перевірок на минулорічних Пан-Американських Ігрищах і таке ж послідовне примінення на цьогорічній літній Олімпіяді, той не диво, що Москва побоялась дискваліфікацій неслави і скандалів.

Тут і там можна почути голоси членів МОК-у чи спортових коментаторів, що відсутність „росіян" і змагунів із Східньої Европи матиме неґативний вплив на завзятість змагу в поодиноких видах спорту. Це може відноситися тільки до дружинових змагань, в яких СССР і так не має нічого до сказання, бо в більшості популярних видів спорту змагуни змагаються проти віддалі, проти часу і за оцінку суддів. Це підтвердив американський кандидат на чотири золоті медалі Карл Луїс, який сказав: „Я не дбаю чи зі мною бігтиме совєтський змагун, чи баран, моя мета — пробігти 100 і 200 метрів в найкоротшому часі і скочити якнайдалі".

Отже нема чого панам з МОК-у викручуватися і вгинатися перед червоними вельможами — не хочуть приїхати, то й не треба.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1985 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову матеріялів до Альманаха УНСоюзу на 1985 рік. Частинно він буде присвячений подіям після закінчення Другої світової війни, тобто перебування українців-втікачів в таборах Ді-Пі, а відтак великогоісходу до країн нового поселення. Матеріяли про ці та інші події українською і англійською мовами проситься авторів надсилати до 20-го червня ц.р. — Ред.

Іван Боднарук

У 70-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ УСС

Цього року приходить нам на думку подія всеукраїнського значення — 70-річчя збройного виступу Українських Січових Стрільців на боротьбу проти віковічного ворога — Москви. Головною історичною заслугою Легіону УСС було задокументування, що українське громадянство порвало з дотогочасним легковаженням, а то й зневажливим підходом до війська, як окремого суспільного стану, і як до збройної сили, без якої не можна здобути власної держави. Був це час, коли психіка нашого народу змінилась. Летарг військової пасивности перервали вже на кілька років перед вибухом І-ої світової війни творці стрілецької ідеології, у висліді чого наші Усусуси взяли участь у війні.

Завершенням Шевченкового ювілею в 1914 році були військові вправи УСС на здвиговій площі. Під проводом сотника К. Ґутковського окремі стрілецькі відділи зі Львова, Борислава і Яворова виконали військові бойові вправи й таким чином УСС склали успішно іспит із своєї наполегливої праці. На здвизі у Львові 1914 року відбувся перший публічний виступ Українських Січових Стрільців в одностроях і з крісами в руках. Поява їх на площі „Сокола Батька" викликала серед стотисячної публіки небувалий досі ентузіязм радости. Це було саме 28-го червня 1914 року, коли в Сараєві вбито австрійського престолонаслідника й це спричинило вибух війни. Ці настрої описано гарно визначним поетом УСС Романом Купчинським:

Ніби сниться: заквітчана
площа,
Ріки прапорів, море голов,
А та пісня — з усіх
найдорожча,
І те серце, роздвоєне
знов.
І нараз все затихло,
як камінь,
Тільки сонце на кожнім
лиці.—
Перед ними не вправи
вінками,
Але кріси, багнети,
стрільці!..

Австрійська військова команда видала УСС-ам із своїх магазинів тяжкі старої системи кріси Верндля на один стріл і то в невистачальній кількості. Для багатьох добровольців забракло одягу і взуття: виходили на вправи в подертих черевиках. Над Усусусами вже з самого початку зависла поважна небезпека зменшення їхньої сили до незначної кількости. З кінцем серпня підійшли москалі під Львів, тому 30-го серпня 1914 року Стрільці, зібрані у Львові, переїхали на новий постій до Стрия. Зібралося їх там до 10 тисяч (а всіх зголосилося понад 25 тисяч), одначе австрійська влада за польськими підшептами та інтриґами дозволила тільки на дві й пів. тисячі. Дня 3 вересня із Стрия переїхали стрільці на Закарпаття до сіл Стребичів й Гороида під Мукачевом на перевишкіл.

Свідомі великих подій українські політичні партії об'єдналися 2-го серпня 1914 року і створили Головну Українську Раду під проводом д-ра К. Левицького для ведення на час війни однозгідної політики; покликано окрему Бойову Управу УСС у складі: К. Трильовський, В. Старосольський, С. Томашівський, Т. Кормош, Л. Цегельський, В. Темницький і Д. Катамай, що мала займатися організацією українського війська. Дня 10-го вересня 1914 року вийшла з Коша на фронт перша Сотня УСС (Дідушка) а 17-го вересня друга сотня під командою О. Семенюка — під Верецьке Нижнє в Карпатах, і там 27-28 вересня відбувся перший бій.

Найбільше вславилися наші Усусуси в боях за гору Маківку. Вночі з 28 на 29 квітня 1915 року несподівано розпочався на Маківці важкий бій москалів з австрійцями. Москалі не жалували людей ні технічного матеріялу, щоб здійснити свій намічений плян. Команда XXV корпусу кинула до оборони Маківки, крім невеличкої частини 35-го полку краєвої оборони, два й пів куреня Усусусів. Упродовж 4-денного бою з переважаючими московськими силами наші стрільці виявили подивугідну витривалість і вийшли переможцями не лише у відношенні до москалів, але ще більше у відношенні до замаскованих ворогів серед австрійців і поляків. Австрійський комендант 55-ої дивізії, в склад якої входили наші Усусуси, видав наказ, в якому сказав: „З великою гордістю можете глядіти на ваш найновіший геройський подвиг".

В кривавих боях від 28 квітня до 2-го травня УСС-и втратили 42 забитими, 76 ранених і 35 полонених. Імена поляглих героїв увіковічнив артист-різьбар Литвиненко на таблиці, яку вмуровано в церкві в Тухлі. З того часу Маківка стала святощами народу. І хоч большевики зарівнюють стрілецькі могили на Маківці, імена поляглих житимуть у серцях народу. В битві на Маківці, а пізніше на Лисоні та в інших місцях Січове Стрілецтво здобуло собі безсмертну славу.

Після битв під Болеховом, в Лисовичах, Галичі й Завадові Усусуси зупинилися майже на один рік над Стрипою. В Пресовій Кватирі УСС зосередилося тут духове, культурне життя Стрілецтва — література, малярство й музика. Одним із діяльних організаторів Пресової Кватири був мистець Юліян Буцманюк. Виз-

Закінчення на ст. 4.

ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Д-р Ростислав Сочинський

Чи старість дійсно не радість?

Різні чинники, про які писатимемо в подробицях пізніше, в останніх десятиліттях впливали на те, що середня довжина людського життя сьогодні значно зросла. Через це число старших віком пацієнтів у майже кожній ділянці медицини зростає з року в рік.

Медичне піклування над людьми похилого віку — це дуже пекуча суспільна й економічна проблема майже в усіх індустріяльних країнах.

Дуже відрадним явищем є факт, що українські лікарі не „пасуть задніх" і дбають про доповнення своїх знань у ділянках ґеріятрії та ґеронтології, щоб корисно служити своїй громаді.

Як приклад може послужити XX Науковий З'їзд Українського Лікарського Товариства Північної Америки, який відбувся від 30-го вересня до 2-го жовтня 1982 року у Сан Франсіско. Майже всі 20 відчитів (програму на дуже високому науковому рівні зорганізував д-р Ігор Воєвідка) торкалися недуг людей старшого віку.

Досить занедбана ділянка в літературі та публіцистиці української діяспори — це здоровна освіта старших віком громадян. Свого часу деякі українські часописи і журнали, а зокрема „Свобода", поміщували статті на популярно-медичні теми (наприклад: короткі дописи автора цих рядків в роках 1950-65, або д-р Михайла Данилюка в роках 1967-75). Також частиною зустрічей деяких українських організацій (НТШ, УВАН, „Самопоміч" тощо), хоч дуже рідко, були доповіді на здоровні теми. Одначе вони були призначені для слухачів різного, але найменше старшого віку. Щойно недавно, а саме під час кількох минулорічних зустрічей українських сеньйорів, які влаштувала Комісія Суспільної Опіки Українського Інституту Америки, що її очолює Лідія Савойка, мали відчити на теми проблем старіння наші лікарі д-р Роман Осінчук, д-р Климентій Рогозинський. Та все це — замало. Щоб виповнити цю прогалину, починаючи сьогоднішнім числом, поміщатимемо періодично короткі статті на здоровні теми, зокрема такі, які найбільше цікавитимуть наших громадян літнього віку.

Багато старших людей, обложених низкою прерізних недомагань і позбавлених цілеспрямованости й приємностей молодости, без відповідної до їхнього віку пошани, вважають себе безкорисними непотрібами і часто тратять віру в доцільність дальшого життя.

З другого боку молоді люди, обсервуючи незавидне не раз буття старших, рідко коли застановляються над тим, що й їх це саме чекає. Вони живуть з дня на день, втішаючись здоров'ям та іншими принадами молодости, не думаючи про майбутнє. Але і вони могли б мати змогу уприємнити „золоту осінь" їхнього життя у пізнішому віці, якщо б уже тепер без труднощів застосували певні правила й методи запобіжного характеру.

У моїй понад 40-літній лікарській практиці зокрема в останньому десятилітті мав я змогу обсервувати пацієнтів віком понад 75 і більше років, які втішались відносно добрим духовим і фізичним здоров'ям. Вглядаючи у їхнє минуле, виявлялось, що вони доцільно, а іноді підсвідомо вже замолоду підготовляли себе до затишного, спокійного, задовільного і навіть продуктивного життя у пізніших роках.

Для тих у старшому віці, які вищезгаданих метод і правил поступування не застосовували, ще не запізно направити втрачене.

Фізіологічний процес старіння — це явище, якого не можна уникнути. Старий вік має різні хиби та недомагання. З багатьма з них можна впоратись, створюючи навколо себе такий світ, де ці вади завдають найменше клопоту. Цей світ — це духове й фізичне наставлення даної особи до життя. Старшої людини не можна відмолодити, але ці роки можна уприємнити, дотримуючись певних засад, про які ми в подробицях незабаром напишемо.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Мирон Момрик

УКРАЇНСЬКІ АРХІВИ В КАНАДІ

I.

У 1983 році відійшло від нас у вічність декілька визначних канадців українського походження, які своєю працею вклали свій внесок у розвиток історії українців Канади. Надходить рік 1991, в якому припадає відзначення століття першої іміграційної хвилі українських поселенців до Канади. Цей ювілей спричинить появу великої кількости видань на тему українського життя в Канаді. Ці події минулого і майбутнього, прискорюють невідкладне завдання — зберігати і захищати архівні записи наших громадських діячів, як і взагалі всіх українців Канади.

Ми стоїмо на порозі відзначення сторічної історії українців у Канаді. Це привело багато українців у Канаді до усвідомлення важливости їхніх архівних записів, які, мабуть, є найважливішою частиною їхньої культурної спадщини.

Що означає українська архівна спадщина? В більшості кожна людина за все своє життя нагромаджує свій власний архів приватної кореспонденції, офіційних документів, денників, листів, фотографій, і всякого роду записного матеріялу в якому заховується вартісна інформація про їхнє минуле життя. Різні організації і товариства також зберігають записки своїх сходин та діяльности, зберігають різну кореспонденцію, звіти тощо, для майбутньої потреби. Зберігання таких записів є нормальним явищем кожного людського чи громадського життя. Наші українські поселенці, приїхавши до Канади, привезли із собою рідкісний архівний матеріял, (як наприклад: політичні памфлети, газети, фотографії) який сьогодні становить поважну частину української архівної спадщини в Канаді. Всякий цінний матеріял, який доповнює наше знання української чи українсько-канадської історії, уважається частиною української архівної спадщини. В багатьох випадках архівні записки залишаються єдиним постійним пам'ятником, який свідчить про досягнення і здобутки людини, організації чи громади, після того, як всі інші докази про їхнє життя з бігом часу затираються.

Чому нам потрібно зберігати нашу архівну спадщину? Досі ціла історія Канади до великої міри ще недописана, тому що, канадці українського походження та інші етно-культурні групи не присвятили цій справі належної уваги. До теперішнього дня, всі написані історичні праці про українське життя в Канаді від 1891 року, дають нам багато потрібного історичного матеріялу, але, на жаль, більшість з тих праць є політичного, релігійного, та громадського характеру. Нам потрібно інформативної, об'єктивної точної історії, яка користувалася би сучасною, історичною методологією. Така історія ще не написана, через брак історичних джерел. Збереження архівних записів українців, про їхній внесок у розбудову Канади в минулому столітті, про їх досягнення і жертвенність, є необхідним для наших майбутніх поколінь, щоб вони відчули свої здобуті права, як канадці. Сподіваємося, що вони будуть продовжувати зберігати і розвивати українську культуру та її спадщину.

Як приступати до збереження української архівної спадщини? Перед усім, догляд над збереженням і забезпеченням документів є відповідальністю тієї особи чи організації, яка є власником його. В теперішньому часі, багато людей та організацій, заклопотані щоденними проблемами, часто не звертають належної уваги на свої архівні записи. В наслідок цього, рідко вживані документи часто занедбуються, про них забувається і з бігом часу вони помалу пропадають. Сьогодні є випадки, де вартісний архівний матеріял заховується по коморах і підвалах. Бувають ще інші випадки, коли після смерти батьків, цінний архівний матеріял їхні діти чи внуки викидають, бо вони або не розуміли історичної вартости такого матеріялу, або не цікавилися „старими речами" чи українською спадщиною. Такий недогляд доводить до великої прогалини в історичних записах всіх українців Канади.

До справи збереження українських записів можна приступити з двох сторін — зі сторони короткотермінового і далекотермінового збереження. Якщо говориться про короткотермінове збереження, слід доглянути, щоб весь архівний матеріял, документи, фотографії тощо, були належно упорядковані та позначені. Такий матеріял повинен зберігатися в паперових обкладинках (file folders) і відповідних картонках, чи скринях і заховуватися у сухому приміщенні, де немає ні пороху, ні великих змін у температурі. Доступ до архівних матеріялів повинен бути контрольований, щоб забезпечити проти всяких випадків, крадежі і подібного. Деякі особи та організації, які розуміють історичну вартість архівних записів, створили відповідні списки своїх збірок.

(Продовження буде)

Ярослав Падох

СПОМИНИ ПРО МИКОЛУ НЕДІЛКА

(У п'ятиріччя смерти)

I.

Принагідні біографи великого маляра Миколи Неділка відмічують чотири доби його мистецької творчости й росту: львівську, німецьку, аргентинську й американську. Була в нього ще й рання доба київська, але з неї на Заході немає ніяких картин.

Із загальної біографії цієї доби відомо, що Микола Неділко народився у селі Ющенківка, на Сумщині, 23-го листопада 1902 року в сім'ї лікаря Семена і Стефанії Мурашко. Всупереч бажанню батька, Микола після закінчення початкової й середньої шкіл не захотів студіювати медицини, але з 1922 роком студіював мистецтво в Українській Академії Мистецтв, згодом переміненої на Інститут Пластичного Мистецтва, а згодом з 1924 р. у Художньому Інституті, який він закінчив в 1928 році. Був учнем великих майстрів і вчителів Михайла Бойчука і Федора Кричевського.

Після академічних студій, оминувши переслідування й арешт, М. Неділко працював як декоратор у київських театрах музичної комедії й опери. В 1929 році там же одружився з артисткою Оксаною Чумак, з якою і прожив цілий свій вік.

Коли совєти в 1939 році зайняли Галичину, йому пощастило дістати скерування до Львова, куди прибув з групою передових українських мистців, до якої належали також відомі малярі Микола Азовський, Михайло Дмитренко й інші. Після німецької окупації Львова в 1941 році, заховавшись від примусової евакуації, залишився у ньому з названими малярями й з багатьма іншими у Львові й зразу став членом Спілки Праці Українських Образотворчих Мистців (СПУОМ), головою якої став львов'янин Михайло Осінчук, а рік пізніше Іван Іванець. Спілка зразу взялася до організування мистецького життя й вже в грудні 1941 року влаштувала свою першу загальну виставку, після якої слідували подібні ж виставки в червні 1942 р. і в грудні 1943 р. Крім цих загальних, в червні 1942 року відбулася у Львові ретроспективна „виставка чотирьох" — І. Труша, О. Новаківського, П. Холодного-старшого і П. Ковжуна: в травні 1943 року Холодного-старшого і П. Ковжуна та в травні 1943 року також ретроспективна виставка Олени Кульчицької. На окрему загадку заслуговує виставка творів Труша. Львів в останніх десятиліттях не бачив такої повної збірки картин Труша, серед яких вирізнявся великий краєвид з підписом мистця у польській мові „Краєвид кримський", який досі знаходиться у нашій домашній колекції.

У всіх згаданих трьох загальних виставках брав участь Микола Неділко, здобувши відразу дуже прихильні оцінки виставлених творів. Згадуючи про ці виставки, вдумливий критик і мистець-маляр Антін Малюца, у „Свободі" з 22-го червня 1966 року, написав таке: „В 1941 році, не працюючи (більше) для театрів, Неділко поставив собі завдання будувати картину на драматичних контрастах яснотемних і рівночасно кольорових; це йому блискуче вдавалося і успіх був великий. Перші його картини того роду мотиви із Стрийського Парку у Львові знаходяться у п. Палохів".

Ці дві картини, про які згадують і які вирізнюють майже всі дотеперішні рецензенти Неділкових творів, як початок його нової доби (по київській, невідомій) ми з дружиною набули на виставці СПУОМ, вибравши їх з-поміж соток творів відомих майстрів, можна сказати, спонтанно. Може в цьому грала ролю радість із недавнього повороту з еміграції до Львова й його парків, а може дуже позитивна опінія нашого стрийського приятеля Едварда Козака про невідомого мистця, якому він дав високу оцінку. Славний сьогодні Еко брав участь у виставці й був одним із її організаторів. Побіч Неділка, критики прихильно відмітили також його виставлені твори.

Наше задоволення зі свіжого набутку започаткувало давне знайомство і приязнь з їхнім творцем, який зі своєї (сказали б психологи) доглибинної скромности дивувався, що знайшлися купці на його „маловартні картини", ще й до того дві нараз. Він підмітив, що це є його перші образи, які він у своїм житті продав. Він навіть намагався обнизити ціну, яку настановила організаційна комісія, щоб нас не пограбувати...

Микола Неділко був невисокого росту і людиною спокійної вдачі та надміру скромною, хоча в нього був непересічний талант. Любив природу, а зокрема котів якоюсь первісною любов'ю, а всіх людей уважав своїми приятелями, яким радо віддав би не лише свій останній образ, але й останній кусок хліба. Перебуваючи з ним на воєнній скитальщині, ми мали нагоду це перевірити в практиці. Не було в ньому ні крихітки не тільки зарозумілости, але й самовпевнености: не був ніколи задоволений своїми творами. Ми були свідками, як він, малюючи цілий день картину над потоком коло Союзівки, раптом її замазав, а згодом цілком знищив. Багато його добрих картин не побачили світу після їх намалювання.

Його скромність мали ми з дружиною нагоду зглибити до дна декілька місяців після його виставки. Ранньою весною зайшов він до нашого дому й з великим ваганням і майже дитячою несміливістю звірився зі своїх плянів, що, перебуваючи донедавна під чужою командою, він врешті бажає стати вільною людиною, без нічиїх наказів, і віддатися тільки своєму мистецтву. Вершком його щастя під цю пору було б виїхати з міста на село, в природу, найкраще до Заліщиків, щоб над Дністром малювати, малювати й малювати. „Мені не потрібно багато, — несміливо і неначе засоромлено говорив він, — щоб лише мати за що купити фарби й полотно (це був воєнний час!) та хліб і молоко". Здобувши потрібну, до речі, скромну суму з наддатком, він довго відмовлявся від неї й попрощався, видимо, щасливий і більше заклопотаний і несміливий. Запевнював нас, що йому не залежить на образах, лише на змозі малювати, та що все, що намалює, належатиме нам! Це, мабуть, уперше в житті він старався про підмогу. Може й останньо.

(Продовження буде)

Ювілейні святкування 50-ліття МУНО в Канаді

Цього року минає 50 літ з того часу, коли в липні 1934 року в Саскатуні, Саск., основано Федерацію Молодь Українського Національного Об'єднання (МУНО), яку очолив тоді як її перший президент, сьогодні сенатор Павло Юзик.

На протязі цього півстоліття МУНО охопила організаційно майже всі центри українського поселення в Канаді, закладаючи там свої відділи, ґуртуючи в них тисячі української молоді та даючи їй національне і громадське виховання. Цією діяльністю МУНО посередньо причинилася також до скріплення багатокультурного суспільства Канади.

Молодь Українського Національного Об'єднання, виростаючи в любови до України та приготовляючись стати послідовниками своїх батьків в рядах УНО в боротьбі за наші найвищі національні ідеали, на протязі цього довгого періоду брала також ввесь час активну участь в різних загальнонаціональних акціях та культурних імпрезах і громадських маніфестаціях, записуючи в той спосіб пропам'ятно ім'я МУНО в історії української громади в Канаді.

Діловий комітет ювілейних святкувань 50-ліття МУНО в Канаді очолює Наталка Бундза, колишній президент Крайової Управи МУНО в 1963 році. Ювілейні святкування 50-ліття МУНО відбудуться 5-го – 8-го жовтня 1984 року із багатогранною програмою, в яку, між іншим, включено: програмово-організаційні семінари, зустріч колишніх мунівців, бенкет і баль у Шеретон Сентер та ювілейна інсценізація, в якій візьмуть участь хор ім. О. Кошиця з Вінніпеґу і збірні танцювальні ансамблі МУНО з Канади.

Комітет прохає українські товариства і організації, головно в Торонто і околиці, здержатися в цих днях від мистецьких імпрез, а все українське громадянство, особливо молодь, запрошує щиро до численної участи в цих ювілейних святкуваннях, щоб гідно відзначити цю важливу дату в історії МУНО та вшанувати громадою всіх тих, що на протязі цього довгого півстоліття трудилися над вихованням української молоді, народженої в Канаді, в українській національній духовості.

Комітет просить також всіх колишніх членів МУНО подати йому свої точні адреси та зголошуватися до активної співпраці для кращого зорганізовання цих ювілейних святкувань.

Гідно і велично всією громадою відзначимо півстоліття національного росту української молоді в Канаді в рядах МУНО.

Комітет просить присилати всі привіти і листи та зголошення до співпраці на адресу: UNYF 50-th Anniversary Committee, 2397 A Bloor Street, West, Toronto, Ontario, M6S 2P3, Canada.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ СКВУ!

ДЖЕРЕЛОМ ФІНАНСОВИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТИ СКВУ НА МІЖНАРОДНИХ ФОРУМАХ Є ВИКЛЮЧНО ЖЕРТВЕННІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ДІЯСПОРІ. ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЦЕ ЗОКРЕМА В МІСЯЦІ ТРАВНІ — МІСЯЦІ СКВУ!

Пропам'ятний концерт з нагоди золотого ювілею Семінарії в Стемфорді

З нагоди золотого ювілею Української Католицької Семінарії в Стемфорді, Конн., організаційний комітет святкувань під почесним головуванням Владики Василя Лостена влаштував мистецький концерт 8-го квітня ц. р. в авдиторії стемфордської середньої школи. Спонзорами концерту були: Асоціяція батьків і алюмнів св. Василія, церква св. Йосафата в Ню Британ, Конн., церква св. Михайла в Йонкерсі, Н. Й., катедра св. Володимира в Стемфорді, Конн., Український Народний Союз, „Провидіння". Комітет Українського Дня Стейту Коннектикат, Фіделиті Ґраст Ко., Ґартфорд Провіжен Ко., Вілліям Маллой Ейдженсі, Босак Фюнерал Говм.

Численно зібрана публіка, яка прибула не тільки зі Стемфорду й околиці, але і з відлеглих місцевостей, вщерть виповнила простору, добре обладнану авдиторію. На програму концерту, який в заступстві перешкодженого Владики відкрив о. прелат Омелян Манастирський, склалися: дві короткі промови—о. ректора Лева Мощара англійською мовою й проф. д-ра Василя Ленцика українською мовою, в яких обидва промовці з'ясували історію, цілі й завдання Духовної Семінарії; виступи хору „Думка" з Ню Йорку під диригентурою Семена Комірного й при акомпаньяменті Тетяни Поташко та вокального ансамблю „Думка" під проводом Михайла Лева, сольоспів баритона Міської Опери в Ню Йорку Юрія Богачевського; сольоспів актора-тенора Едварда Іванка та хореографічні креації на теми народних танків ансамблю „Сизокрилі" під мистецьким проводом Роми Прийми-Богачевської.

Виконавці дбайливо підібраної й по-мистецьки виконаної програми, виведеної на просторій сцені у дуже акустичній залі, були тепло прийняті публікою, яка жваво реагувала на кожну точку імпрези.

З нагоди концерту видано двомовну брошурку, на зміст якої склалася не лише його програма з поясненнями, але й привіт Владики Лостена, інформації про окремих виконавців програми і про засновника Семінарії Архиєпископа Константина Богачевського. Подано теж коротку історію й теперішній стан Семінарії, список її викладачів, урядовців і студентів. Обкладинка брошурки прикрашена подобою будинку й посілости Семінарії.

Треба з признанням ствердити, що виконавці добровільно жертвували своїми талантами в користь цього пропам'ятного й удалого концерту.

В. Б.

„Від Бучача до Дітройту"

(У 50-ЛІТТЯ ДИРИҐЕНТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ КИРИЛА ЦЕПЕНДИ)

Кирило Цепенда

У 1934 році Кирило Цепенда, молодий гімназист, вступив до тамбуріцової оркестри при Марійській Дружині, а, маючи музикальну обдарованність та знання інструментів, невдовзі став керівником цієї оркестри у Бучачі. Після 6-ої кляси перейшов до гімназії у Теребовлі, де керував струнною оркестрою при Марійській Дружині, а крім того, під час літніх вакацій керував хором при читальні Просвіта у родинному селі Джурин на Поділлі, де народився 24-го грудня 1914 року. З цим хором, між іншим, здобув перше місце на повітовому конкурсі хорів у Чорткові.

Після гімназійної матури в 1937 році, виїхав до Львова для продовження музичних студій, а щоб себе утримати і заплатити за студії, провадив різними хорами, наприклад, хором Ремісничої бурси при вул. Пасічній на Личакові і Бартосівній при читальні Просвіта на Замарстинові і Личакові, хором Ремісничого товариства „Зоря", хором Народної Торгівлі тощо. Такі були початки Кирила Цепенди у музиці і диригентурі.

Працьовитість, юність, амбіція, особиста культура, бажанняя музичної досконалости були тими ціхами, які вже тоді мав Кирило Цепенда і які допомагали йому пірнути у вир праці та непевної музичної кар'єри. Півстоліття пізніше на шляху життя усі ці ціхи доповнилися глибшою музичною освітою, півстолітньою практикою керівництва різними хорами, оркестрами та стали фундаментом на якому Кирило Цепенда розгорнув свою діяльність. Мушу ще підкреслити одну важливу і дуже позитивну ціху Кирила Цепенди, а це те, що у нього немає т.зв. професійної заздрости, і він кожному диригентові чи взагалі якомунебудь мистцеві завжди віддає належне признання та розуміє їхні проблеми, які були і будуть у світі українських хорів, оркестр, ансамблів чи індивідуальних мистців. Це я мав нагоду неодноразово спостерігати при різних наших зустрічах.

Неможливо у рамках газетної статті навіть поверхово розповісти про півстоліття діяльности такої працьовитої людини як Кирило Цепенда, але треба бодай підкреслити головні моменти тієї діяльности.

В 1938 році К. Цепенда записався до Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові, де студіював хорову диригентуру у проф. Миколи Колесси, теоритичні предмети у проф. Зенона Лисака, Станислава Людкевича, д-ра Бориса Кудрика, д-ра Василя Витвицького, а сольоспів у проф. Р. Любинецького. У той час провадив також хором при українській гімназії на Філії, при вул. Пекарській. З цим хором він здобув перше місце поміж шкільними хорами Західньої України. В 1941 році, як стипендист КОДУСУ, виїжджає до Відня на продовження музичних студій, де, між іншим, провадив хором при церкві св. Варвари (у той час проф. А. Гнатишин перебував у Берліні на студіях), а також хором Товариства „Січ". Зі студентським хором виїхав на виступи до Ґрацу та брав участь у різних імпрезах товариства „Січ". На запрошення студентської громади у Данціґу хор товариства „Січ" виїхав у турне до Данціґу, Ґдині і Кеніґсберґу і там влаштував концерти для наших дивізійників, які тоді перебували на побережжі Балтійського моря. Зустрічі з нашими вояками і проживаючими там українцями були щиросердечні та повні емоційних переживань.

Коли мова про емоції, то видно, що їх не було забагато Кирилові Цепенді, і він вирішився одружитися з панною Ромою Ґулин у Відні у 1945 році. При кінці того ж року виїхав з дружиною та невеликою групою студентів до Мюнхену, де за ініціятивою меткого закарпатця М. Купчика, знову зорганізував хор і дав йому назву „Трембіта", назву свого першого хору із родинного села. З цим хором влаштував величезну кількість концертів для українців, проживаючих у різних таборах американської зони, а також цілий ряд концертів для вояків і старшин 8-ої Американської Армії. Не важко уявити собі переживання під час таких виступів по таборових залях, коли „кипіла" праця, де люди прападково знаходили одні одних після довгих розлук, де панувала атмосфера і надія скорого повороту на рідні землі. У цих обставинах кожний виступ, кожний концерт був незабутньою подією як для виконавців, так і для публіки. (Це можу підтвердити із особистого переживання під час виступів із капелею бандуристів ім. М. Леонтовича у Німеччині під керівництвом відомого кобзаря маестра Григорія Назаренка). Така ситуація тривала декілька років, до часу масового виїзду українців до різних країн світу.

Маестро Кирило Цепенда виїхав із дружиною до ЗСА у 1949 році. Тут він вирішив працювати поміж українцями при нашій Церкві в Ансонії, а щоб бути до певної міри незалежним у виконуванні своєї праці, за порадою о. Дмитра Ґулина свого тестя, вдався до о. Антона Борси, щоб вивчити нову „професію", дяківство. Над цієї справою працював він ґрунтовно, а маючи добрий голос, музичне знання, приходило це йому не так то вже важко. Після деякого часу, вивчивши 8 Воскресних гласів, тропарі, кондаки, Богородичні прокімени, гласи-самогласні, болгарські, подобні і самоподобні, Парастас, Вечірню Утреню, Службу Преждеосвячених Дарів, Воскресну і Єрусалимську Утреню, Молебні й інші. У присутності згаданих вже отців, здав іспит із свого знання та одержав свідоцтво. З того часу почався новий період у житті маестра К. Цепенди. У 1952 році переїжджає із Ансонії до Рочестеру, Н. И., а два роки пізніше о. д-р С. Кнап за посередництвом В. Тисовського ангажував Кирила Цепенду на працю диригента хору і учителя музики у Парафіяльній школі при церкві св. Івана Хрестителя у Дітройті. І тут після різних мандрів маестро Кирило Цепенда остаточно запустив свої родинні коріння і вже постійно жив. За 30 років перебування у Дітройті він працював у різних ділянках. Від 1957 року, майже 20 років, провадив великим мішаним хором „Трембіта", з яким дав цілий ряд концертів та наспівав платівку. Деякий час диригував Дівочою Капелею Бандуристок; майже 11 років (1973-1983) провадив успішно радіову годину „Гомін України". Крім цього зорганізував і провадив 40-членну мандолінову оркестру молоді „Веселка", з якою також записав платівку. Останніми часами брав участь у организуванні концерту для потерпілих наших братів у Югославії; організував концерт, щоб прибуток із цього допоміг у будові української католицької церкви у чудодійному Люрді. Тепер К. Цепенда працює над виданням співаника популярних пісень, хорового репертуару і т.д. Все згадане, а ще більше незгаданого у житті маестра Кирила Цепенди, цього заслуженого диригента та доброго музики, є доказом великої працьовитости, поважного громадського вироблення.

Одначе, коли звести чи радше підсумувати пророблену ним працю на полі хорової і музичної діяльности маестра К. Цепенди, то вона пройшла і найбільше виявилася при українських католицьких церквах, де він провадив коло 40-ма хорами. Видав 7 платівкок. Одним із таких хорів є „Боян", з яким часто виступає на парафіяльних і громадських імпрезах. Він може з гордістю та внутрішнім вдоволенням зустрічати свій золотий ювілей, 50-ліття служіння Українській Церкві, українській пісні-чарівниці та українському суспільству від Джурина, Бучача, почерез Львів, Данцінґ, Відень, Ґрац, Мюнхен, Ансонію, Рочестер, десятки різних міст на різних континентах, де він виступав із своїми хорами чи оркестрами, аж до Дітройту. Людина доброї вдачі, великої любови до рідної пісні і мистецтва провела велику і позитивну та потрібну працю з нашими хорами з численною молоддю для нашого загального добра.

Провести півстоліття на „фронті" української мистецької діяльности — небияка штука, бо ця діяльність ніколи не була легкою і, мабуть, ніколи не буде, але кінець кінців ... лише боротись, значить жить... З цієї нагоди та недалекого вашого 70-ліття, вітаю вас і вашу шановну дружину пані Рому, яка ось уже скоро 40 років вам допомагає. Діти Ігор і Татяна можуть бути горді за свого батька. Українська громада великого Дітройту та взагалі українці, де б вони не проживали, повинні бути вдячні маестрові К. Цепенді.

Володимир Луців

Свячене в Джерзі Сити

Організація Оборони Лемківщини під протекторатом місцевого Відділу УККА влаштувала для членів та громади традиційне Свячене. О год. 2-ій по полудні до чудово прибраної залі Українського Народного Дому зійшлося понад 160 осіб, щоб своєю участю збагатити перше святочне зібрання, що його влаштували члени новоствореного 7-го Відділу Організації Оборони Лемківщини.

Святочну програму відкрив голова Відділу Іван Гресь. В своєму вступному слові голова привітав отця пароха Івана Височанського з української католицької церкви свв Петра і Павла в Джерзі Сити та о. В. Іващука з української православної церкви св. Софії в Байоні. Він рівнож представив організаційного Головної Управи ООЛ Кормила Бабяка з дружиною; голову місцевого Відділу УККА Зенона Гальковича, директорку Школи Українознавства в Джерзі Сити Нусю Вох; голову Українського Народного Дому Володимира Білика; голову Відділу УНС в Пассейку Івана Чомка; голову місцевого Відділу ООЧСУ Антона Шубака; голову Відділу СУА Галину Гаврилюк; голову Культурно-мистецького Клюбу в Джерзі Сити Є. Рубчак; представників з відділів ООЛ Пассейк, Ірвінгтон, Йонкерс й Елізабет і привітав всіх традиційним Христос Воскрес.

Відтак голова Іван Гресь попросив отців церков обох віровизнань поблагословити та посвятити Великодню святочну трапезу.

Після молитви святочну доповідь виголосила Н. Вох. Прелеґентка накреслила історичні звичаї та традиції Великодніх Свят, що їх світло обходять український народ, без різниці якого вони віровизнання.

Щоб не покривдити англомовних українців, Н. Вох коротко промовила до них англійською мовою. Присутні нагородили Н. Вох гучними оплесками за її змістовну доповідь.

Дальшою програмою провадив Дмитро Вох. Він попросив представників організацій до святочного привіту. Від Головної Управи ООЛ та 2-го Відділу в Йонкерсі вітав громаду Кормило Бабяк. Від президії Головної Управи ООЛ вітав присутніх Юліян Котляр. Від місцевої громади вітав голова УККА Зенко Галькович. Від православної громади в Байоні склав привіт о. Василь Іващук, від місцевого Відділу СУА вітала присутніх голова Галина Гаврилюк; від Українського Народного Дому — В. Білик, голова Дирекції Дому, представник відділу ООЛ в Ірвінгтоні Михайло Фарбанець склав останній привіт.

Після привітів відбулася розгривка, й тут слід підкреслити з подякою велику жертвенність лемківської громади, бо справді експонатів на виграш було дуже багато.

В кінцевому слові голова Відділу І. Гресь подякував п-і Ґоч та всім жінкам, котрі своїю жертвенною працею та смачними стравами збагатили успішне Свячене; Управі УНДому за прихильність; управам Осередку СУМ та Відділу ООЧСУ, що дозволили вживати домівку на засідання без жодного винагородження, а також всім, хто спричинився до такого успішного їхнього першого Свяченого.

Дмитро Вох

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Всі дороги...

(Закінчення зі ст. 1)

Голова Комітету підкреслила один із важливих факторів, який завжди брали до уваги члени Фестивального комітету — дати можливість українцям Ню Джерзі й приїжджим знайомитися із досягненнями мистецьких груп з різних стейтів Америки й Канади. Вони спроваджували групи, ансамблі, солістів, що інші організації, у зв'язку із зв'язаними з цим великими фінансовими видатками, не спроможні були б зробити. „Ми старалися таким шляхом дати можливість українцям, поселеним у різних закутках країни, зближатися, відчуватися одною українською родиною. Крім того, — продовжувала К. Семанишин, — у пополудневих годинах Фестивалю ми заохочуємо молодь популяризуватися своїми досягненнями у співах, танцях, гуморі тощо перед тисячними глядачами. Це у нашого молодого дsocтy розвиває почуття приналежности до української родини та заохочувало їх до дальшої праці.

На Фестиваль приходять люди різних зацікавлень і різних смаків. І Український Фестиваль в Арт Центрі недаремно здобув собі репутацію фестивалю високого мистецького рівня, що має „щось для кожного". І справді, мабуть, легше було б перелікувати, чого на Фестивалі немає, ніж те, що там є. А є все. Представлене там мистецтво в усіх своїх ділянках: образи наших мистців, вишивки, кераміка, танцювальне, вокальне а до того ще й кулінарне. В розлогих алеях Артс Центру зустрічаються знайомі з Ню Джерзі, з інших стейтів, з Канади. Для всіх — від наших найменших до старших віком громадян — це нагода відпочити і насолодитися.

Про успіх нашого Фестивалю, — додала Є. Харченко, — свідчить і те, що з кожним роком збільшується кількість столів та кількість і оригінальність експонатів на них. Коли на початках зразки образотворчого мистецтва вміщувалися в одному шатрі, то минулого року кількість столів дійшла до 74-ох, а в цьому році є вже величезна кількість зголошених. Бажаючим уприємнювати перебування гостей на Фестивалі зразками свого кулінарного мистецтва слід поспішити із зголошеннями, телефонуючи до Анни Банасеви-Міле на число (201) 463-9248.

Квитки на Фестиваль, як повідомили редакторів гості, розходяться швидко, їх отримали вже різні українські організації, товариства, церкви, народні доми тощо. Завідує ділянкою продажу і розподілу квитків Марія Юрченко і до неї в цій справі слід звертатися до 1-го червня на число телефону (201) 473-4811.

Фестиваль почнеться спортовими змаганнями в 11-ій год. вранці. Від 11-ої год. вранці до 6-ої год. вечора — працюватиме українська кухня. В 2-ій по полудні — виступ молоді під відкритим небом.

Вечірній концерт цього року почнеться дещо пізніше — в год. 7-ій вечора, щоб задовільнити бажання численних працюючих у суботу, які не мають змоги прибути на концерт вчасно.

Після концерту в 10-ій год. вечора — забава для молоді і, очевидно, духом молодих в Рамада Інн, в Конвенційному центрі у Ню Бранзвику (шлях ч. 18, виїзд ч. 9, Н. Дж. Тирнпайк), де гратимуть оркестри „Гуслі", „Хлопці зі Львова" та вперше на цьому терені група „Зоря" з Чикаґо.

У вечірньому концерті виступить танцювальна група „Україна" з Чикаґо, що чотири роки тому на сцені Артс Центру викликала величезне захоплення публіки. „Україна" відома з виступів по всій Північній Америці включно з Дизні Ворлд у Фльориді. 70-членний широковідомий хор „Думка" з Ню Йорку задовільнить і найбільш вимагливих любителів хорового співу. Вдруге на сцені амфітеатру виступить співачка меццо-сопран Ганна Колесник, колишня солістка Київської опери, що давала концерти в 25-ти містах ЗСА і Канади і здобула признання багатьох музичних критиків. Український Народний Ансамбль „Гуслі" з Вінніпеґу в кількості 35-ти молодих чоловіків, — танцюристів, співаків і музик, — продемонструє, що традиції і культура нашого народу не заникають, їх продовжує і плекає молодь. Вперше на Фестиваль приїжджає ч Чикаґо група молодих „Зоря", що складається з трьох осіб: Галя Левунь — спів, Юрко Свитник і Маркіян Леунь — гра на модерних інструментах; група ця виконає ряд народних і модерних українських пісень.

Про ведучого програмою вечірнього концерту, як сказала К. Семанишин, вистачає сказати „незаступимий" і додати — „повернеться додому". Бож на загальне бажання публіки, що завжди почувається з відомим артистом і конферансьє з Вінніпеґу, „як у себе вдома". Сесіль Семчишин знову проводитиме програмою концерту.

Квітка Семанишин сподівається, що цього року, в 10-річчя Українського Фестивалю, українська громадськість допоможе зробити цей Фестиваль панорамою різнобарвних кольорів. „Такі чудові речі вишивають наші жінки для дітей, для прикладу. Де ж як не на Фестивалі попишатися ними. І наша молодь, і старші, майже всі мають пречудові зразки вишивок, тож Комітет прохає — повбирайте їх, зробіть цей Фестиваль справжньою симфонією українських кольорів".

На закінчення розмови гості редакції сказали, що очікують численну українську громадськість, щоб відсвяткувати спільно 10-річчя Українського Фестивалю. „Не забувайте, — сказали вони, — що після довгої суворої зими у суботу, 16-го червня, всі дороги вестимуть на залиті сонцем (дай, Боже, щоб воно світило!) алеї Артс Центру в Голмделі (Ню Джерзі Парквей, виїзд 116), де забуваються всі турботи, де відпочиває і насолоджується українська соборна родина!".

У КАННАХ, НА ФРАНЦУЗЬКІЙ РІВ'ЄРІ, де проходить тепер щорічний фільмовий фестиваль, показали фільм під назвою „Сахаров" продукції Джека Ґолда із славним американським актором Джейсоном Робардсом в головній ролі, та Глендою Джексон, англійською фільмовою зіркою, у ролі його дружини Єлени Боннер. Фільм, що його режисерували ті особи, які виконали фільм для телевізії п. н. „Голокост", є також призначений для телевізії, а конкретно для каблевої телевізії. Те, що його вперше показали саме тепер, коли родина Сахарова та його друзі борються за право на свобідне лікування для подружжя Сахарових, викликало широке зацікавлення фільмом.

МУЗЕЙ ПІТТІ У ФЛЬОРЕНЦІЇ знову відкрили для відвідувачів п'ять днів після того, як вибухи в адміністраційному будинку поранили десять осіб, але не знищили безцінні збірки картин з XVI і XVII сторіч. Причиною вибуху були нещільні газопроводи.

В РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ ТАБОРІ побоюються, щоб демократи не найменували сенатора Ллойда Бентсена з Тексасу на віцепрезидента. Демократи ніколи не вигравали виборів без підтримки Тексасу, за яким ішли інші південні стейти. Бентсен одинока людина, яка може вплинути на виборців в Тексасі голосувати на демократів.

ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЇ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, який подає річну оцінку світових подій та світової ситуації, поінформував тепер, що сьогодні відносини між ЗСА і СССР стоять на найгіршому рівні від 1962 року, коли заіснувала велика міжнародна криза у зв'язку з Кубою.

ВЖЕ ТРЕТІЙ РІК ПІДРЯД Палата Репрезентантів відкидає пропозицію Уряду про призначення відповідної суми грошей на продукцію хемічної зброї, а головно нервового газу. Такою зброєю Совєтський Союз вже давно користується, головно в Південно-Східній Азії, а тепер в боротьбі проти антикомуністичних повстанців в Афганістані. Адміністрація президента Роналда Реґена жадала в цьому фіскальному році від Конґресу дозволу на видання 95 мільйонів долярів на продукцію хемічної зброї, але Конґрес, принаймні Палата Репрезентантів, не погодилась з арґументацією Уряду, який каже, що ЗСА не можуть відставати в жадній зброї, бо це захитає балянс сил між Америкою і СССР. За пропозицією Уряду голосували 179 конґресменів, проти 247, більше як в минулому році.

У 70-ліття...

(Закінчення зі ст. 2)

начилися в тій ділянці Осип Курилас, Льоньо Лепкий, різьбар Михайло Гаврилко, який походив із Наддніпрянщини і студіював в Академії мистецтва в Кракові.

Бойові дії Українських Січових Стрільців були пречистим доказом, що в небуття пішла доба пасивізму й маразму та закінчилася також доба слів, а почався період чинів. Не зважаючи на пацифізм деяких українських політиків в добі революції, швидко творяться і на східньоукраїнських землях українські збройні формації, серед яких велику ролю відіграли Січові Стрільці під керівництвом полковника Є. Коновальця. Базу Січових Стрільців створили колишні Українські Січові Стрільці своєю боротьбою за українську державу. За почином й заходами Усусусів, Андрія Мельника, Романа Сушка, Чмоли, Ф. Черника, Михайла Матчака та інших, які попали в московський полон, створився Корпус Січових Стрільців, найкраща бойова одиниця Армії Української Народної Республіки.

Совєтська...

(Закінчення зі ст. 1)

слід пригадати пожежу в бібліотеці Київського університету, під час якої згоріли рідкісні унікати, а „підпальщика" Погружальського, мабуть агента КҐБ, навіть не засудили за цей вчинок.

В ЗСА палять частину вилучених книг, але тільки ті, які вже були перевидані, доповнені чи не надаються вже до вжитку через старість. Очевидно, совєтські пропаґандисти, зокрема ті з КҐБ, які закидають свої „сіті" по всіх країнах світу, і цей випадок зручно використали для ширення неправди про ЗСА і їх нарід.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

II — 84

по 500.00 дол. — Тарас Іванчицький, Марта Доберчак (дружина і діти на видання Генетичного Словника бл. п. проф. д-ра М. Доберчака);
250.00 дол. — Роман і Тетяна Левицькі;
по 100.00 дол. — Володимир і Ростислава Бровар, Стефанія Драйер, інж. Володимир Винницький, Мирон і Христина Корнага, Теофіль і Іванка Кулик (у пам'ять брата і шваґра бл. п. Зеновія Максимовича), д-р Теодозій і Любомира Крупа, о. Андрій Чировський (на Стипендійний Фонд Вакаційного Курсу УКУ в Римі);
по 50.00 дол. — Йосиф Губчак (місячний даток), Роман Флюнт (з нагоди відходу на емеритуру), Юрій і Анна Циган і Дмитро Шумило, Український Народний Союз — Відділ 240 в Клівленді, ОГ.;
30.00 дол. — Олена Куса;
по 25.00 дол. — д-р Роман Т. Сас, Омелян і Юлія Урбанські, д-р Тетяна і Зенон Цісик (у пам'ять бл. п. Софії Лев), д-р Василь Ящун (у пам'ять бл. п. д-ра Антона Жуковського);
по 20.00 дол. — мґр Галина Мищанич (у пам'ять бл. п. Іванни з Рудавських Стрильбицької), Дмитро Мелиш, Софія Гуд, Евгенія Добчанська (у пам'ять брата бл. п. Володимира Дмитерка);
15.60 дол. (20.00 кан. дол.) — Петро Лущак;
15.00 дол. — Петро Стефанів з Родиною;
по 10.00 дол. — Ірена Новоженюк, Микола і Наталія Алексевич (у пам'ять бл. п. Софії Лев), Н. і В. Масюк, Софія Манко (замість квітів на могилу бл. п. Стефана Лукасевича), Іван і Стефанія Ракочий (у пам'ять бл. п. Маріяна Курочки), Константин Мацілинський (замість квітів на могилу бл. п. Іванни Стрільбицької).

З нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа, зложили:

105.00 дол. — Ярослав і Анна Кравчук;
по 100.00 дол. — Богдан і Галина Волошинович, Юлія Вертипорох;
50.00 дол. — Іван і Анастазія Пиртко;
10.00 дол. — Роман і Ірина Ярош.

На радіопрограму в Україну „Голос Української Діяспори", зложили:

по 100.00 дол. — Марійська Дружина при церкві Христа Царя у Філядельфії, д-р Микола Ценко;
по 50.00 дол. — інж. Мирослав Лисобей, Емілія Михайлівська, Роман і Тетяна Левицькі;
25.00 дол. — д-р Петро і Іванна Федорів;
по 20.00 дол. — Осип Петрович, Дмитро Мелиш, Микола Маслій, Дмитро Шумило, Сидір Василів, Марія Марусяк;
15.60 дол. (20.00 кан. дол.) — Петро Лущак;
15.00 дол. — Параскевія Іваськів;
по 10.00 дол. — Ілько Восколюб, Ярослав Білинський;
5.00 дол. — Роман і Ірина Ярош.

5,531.00 дол. .... Коляда у Філядельфії, ПА.

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Гната Метіля — переслав Василь Макух з Баффало, Н. Й., зложили:

по 20.00 дол. — Ігор і Ярослава Гринчаки, Василь і Анна Макухи;
по 10.00 дол. — Іван і Анна Кордуплі, Петро і Анна Поліщуки, Алексій Ґригорій, Маріян і Ярослава Борачки

Збірка на Постійний Патріярший Фонд в Пассейку, Н. Дж., зложили:

200.00 дол. — Іван Кузь;
50.00 дол. — Родина Гурин;
25.00 дол. — Іван Борбич;
10.00 дол. — Н. Н.

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Климентини Кульчицької — переслав Ярослав Шарко з Філядельфії, зложили:

40.00 дол. — Джоан Мастер;
по 25.00 дол. — Орест і Іванна Лисинецькі, Ірена Грушкевич;
по 20.00 дол. — Маріян і Люба Онуферко, Ірена Левчук.

Листа ч. 1530. Збірка Українського Патріярхального Товариства в Бостоні, МА., переслав Степан Сідлярчук, зложили:

50.00 дол. — д-р Александер Стеткевич;
30.00 дол. — д-р Ярослав Рожанковський;
по 25.00 дол. — Степан Сідлярчук, Іван Станчак;
по 10.00 дол. — д-р Роман Миколаєвич, Степан Колосенко, Леон Височанський, Степан Микитин, Йосиф Ружицький, Іван Качмур, Григорій Макух, інж. Петро Ґрунт, Микола Рогач, Володимир Василишин.

На тризні бл. п. Григорія Фостуна (листа ч. 1530), зложили:

10.00 дол. — Остап Гулубець;
по 5.00 дол. — Вілієм Волошен, Степан Головатий;
4.00 дол. — Анна Бобик;
по 3.00 дол. — Дмитро Біленчук, Михайло Леськів;
по 2.00 дол. — Теодор Юзьків, Ольга Станчак, Марія Музика, Анна Струж, Евгенія Данилович.

Листа ч. 1906. Збірка з нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа в Ст. Пітерзбурзі, Фльорида, переслала Юлія Вертипорох, зложили:

по 50.00 дол. — Віктор і Оля Лісс (в пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха), Ф. О. М. Кулицькі, Й. А. Біловус, Стефан Донкой;
40.00 дол. — Віра Мельник (у пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха);
по 25.00 дол. — Теодозій Шлапак, о. Ярослав Федик;
по 20.00 дол. — Богдан і Галина Волошинович, Володимир і Осипа Мазуркевич, Володимир і Евгенія Ґорбові, Зенон і Евгенія Федевич, Осипа Михайленко, Юлія Вертипорох (у пам'ять бл. п. Марії Берко), Василь і Ольга Хадай (у пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха), Р. М. Хлиста, Андру і Мері Мартін, О. Филипович;
по 15.00 дол. — Віктор і Оля Лісс, Юлія Вертипорох (у пам'ять бл. п. Софії Лев);
12.00 дол. — М. Жмуркевич;
по 10.00 дол. — Аліція Бучинська, Марія Медвідь, Богдан Сольчаник, Мирослав Сольчаник, Осип Ярема, Орися Патріція Джонсон, Роман Цеґельський, М. Сеник, А. Сороківський, Микола Задойний, Іван Когут, Анна Голман, Гліб і Анна Сас-Лещинські, Я. і В. Черевко, Гелен Ґерґардт, Джан Рудковський, Іван і Марія Юрків, Йосиф і Евгенія Кирипийза, Я. Сембай, В. і І. Пеленичка, Володимир і Марія Павлишин;
5.00 дол. — Антонія Мазуркевич;
2.00 дол. — Кеті Кінґ;
1.00 дол. — Н. Н.

Листа ч. 1896. Збірка Українського Патріярхального Об'єднання в Лорейн, Огайо, переслав д-р Юліян Сілецький (голова), зложили:

40.00 дол. — Родина Віктор Купіняк;
30.00 дол. — Омелян Лесюк;
по 25.00 дол. — д-р Юліян Сілецький, Степан Ганчарик, Володимир Горський, Александер Крайчик;
по 15.00 дол. — Евген Пащин, Степан і Степанія Маланчук;
12.00 дол. — Степан Шуя;
по 10.00 дол. — Володимир Безґацький, Ярослава Біляк, Петро Івасишин, Борис Калюшик;
по 5.00 дол. — Евген Пакуш, Кость Мацілинський, Теодора ДеВітт, Василь Цікало, Мартин Задорожний, Микола Бучинський, Дмитро Костюк, Петро Головецький, Петро Гаркач, Дмитро Головацький, Петро Ратич, Джан і Гелен Мейджер, Микола і Марія Андрійович, Віктор Влашин, Ірена Клос, Мирослав Сушко, Мотрія Мацілинська, Дмитро Кудряка;
по 3.00 дол. — Петро Оринчак, Зенон Княгинський.

Збірка Українського Патріярхального Товариства в Коговз, Н. Й. з нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа, зложили:

100.00 дол. — о. Митрат Володимир Андрушків;
по 10.00 дол. — Іван Ротько, Іван Мандро, Марія Мандро, Теодор Ракочий, Григорій Кушнір, Уляна Омецінська, Стефан Гарбач, Василь Слободян, Ольга Коник, П-во Франк Гансен;
по 5.00 дол. — Михайло Савків, Остап Поповський, Зеновія Білас, Стефанія Бачинська, Стефан Бездух, Осип Білинський, Григорій Буранич, Евгенія Шанц, Михайло Мисак, Іван і Галина Грицковян, Юлія Дзямба.

Коляда Українського Патріярхального Товариства, Відділ в Керґонксоні, Н. Й., переслав д-р М. Барусевич, зложили:

30.00 дол. — Йосиф Гуменний;
по 25.00 дол. — о. д-р Богдан Волошин, Нестор Ходновський, Михайло Куриляк, А. Бущак, д-р Микола Крижановський;
по 20.00 дол. — Юрій Прокопишин, М. В. Квас, Андрій Лесів, З. і О. Савчук, Лев Бубела, д-р Роман Мороз, д-р М. Барусевич, Г. М. Смішкевич, Михайло і Ольга Бодляк, Володимир Тутка, С. Р. Мороз;
по 10.00 дол. — Ольга Струсевич, Григорій Бакуменко, Данило Слободян, Ярослав Лесів, М. Р. Кейд, Ярослав Садук, д-р Володимир Ціханський, д-р В. М. Кондра, Роман Чучкевич, Йосафат Турчин, Роман Равлюк, д-р Роман Осінчук, Галина Хамула, Григорій Слобода, С. А. Яц, Степан Андрусишин, д-р Ігор Гура, д-р Роман Барановський, Онуфрій Литвин, Григорій Мокляк, П. Лонкевич, Н. П. Войновський, д-р О. Волянський, Петро Яців, Володимир Беріска, М. Рубич, д-р Роман Рак, М. Лаврук, Дмитро Досяк, Михайло Кухній, Ф. Савчур, Іван Хоманчук, Ольга Олійник, С. Е. Луковський, Е. І. Делецкий, Дарія Хухра, М. А. Вовчук, І. М. Беілко, Іван і Дарія Кульчицькі, Андрій Ґерипо, Зеновія Ковальська, П. А. Оприск, Володимир Дутка, Петро Гакевич, Д. Феліціяно, Микола Побурко, Василь Іваночко, Михайло Баран, Йосиф Марців, Богдан Рубінович;
15.00 дол. — О. І. Денисенко;
2.00 дол. — Олександер Сосак;
1.00 дол. — Святослав Кручовий.

Збірка за 1983-ій рік в Дітройті, МІ. — переслав Анатоль Ромах, зложили:

100.00 — Роман Поритко;
50.00 дол. — Марта Грушкевич;
30.00 дол. — Н. Н.;
по 25.00 дол. — Микола Кунинський, Богдан Петріна;
по 20.00 дол. — Лев і Лінда Григорчук, Ірена Грушкевич, Д. Демків, Степан і Марія Зубаль, Олександер і Зеновія Камінський, Тарас Когут, К. Мацілиський, Н. Мудрик-Мриц, М. Мудрик;
по 10.00 дол. — Володимир Баран, Степан і Іванна Білий, Володимир Барка, Григорій і Леонтина Галяженко, Ілля Демків, М. Зелена, Микола Кавка, Петро Капітанець, Володимир і Дарія Каськів, Микола і Олена Климишин, Ярослав Кривий, Степан і Евдокія Климишин, Іванна Кучер, Микола і Надія Лаврин, Михайло і Ольга Ласка, Богдан і Марія Лісовський, д-р Богдан і Ірена Лончина, Володимир і Єлисавета Мадич, М. О. Мудрий, О. Несторович, Дарія Лісецька, Мирослав і Олена Сявавко, Ярослав і Марія Ткачук, Микола Татарин, Е. Тиблючинський, Теофіль Швайчук, Р. Чубата;
по 5.00 дол. — С. Вістрюк, Надія Літинська, Осип Сливинський.

Замість квітів на могилу бл. п. Петра Козовика, зложили:

по 20.00 дол. — Мирослав і Олена Сявавко, А. Савка, Т. Козович;
по 10.00 дол. — Петро Мельникович, Роман Бараник, Степан і Марія Зубаль.

Замість квітів на могилу бл. п. Марії Заревич, зложили:

20.00 дол. — Лев і Лінда Григорчук;
по 10.00 дол. — Володимир і Емілія Бобяк, Григорій і Леонтина Галяженко, М. К. Іванчук, Мирослав і Олена Сявавко.

У пам'ять бл. п. Михайла Чайківського, зложили:

100.00 дол. — інж. Ігор і Любомира Коцур;
25.00 дол. — інж. Богдан і Анна Сторожук.

Дальше зложили на Патріярший Фонд:

115.00 дол. — Українське Патріярхальне Товариство — Відділ Дітройт, МІ.;
100.00 дол. — Володимир і Єлисавета Мадич;
по 25.00 дол. — інж. Степан Білий, Анатоль і Ольга Ромах (в пам'ять бл. п. Ольги Машталер);
по 20.00 дол. — Осип Сливинський, Ірена Грушкевич (в пам'ять бл. п. Мотрі Климишин), інж. Василь Колодчин;
по 10.00 дол. — Олена Заклинська, Володимир Баран, Роман і Ангелина Кордуба.

Збірка на похороні бл. п. Евгенії Михайлюк в Дітройті, МІ. — зібрав Василь Паліж, зложили:

25.00 дол. — Олекса Михайлюк і діти Маруся і Михайло;
по 10.00 дол. — Григорій і Текля Дідуник, Володимир і Вікторія Лехняк, Генри і Гелена Квіцінські, Володимир Кушнір;
по 5.00 дол. — Бил і Анна Квіцінські, Олекса і Катерина Андріяшко, Іван Шикула, Микола і Анна Дудар.

Додаток до збірки замість квітів на могилу бл. п. Юстини Головчак з дому Блепдей (листа ч. 1745) з січня 1984 р. у Філядельфії, Па., зложили:

по 20.00 дол. — Ольга Головецька, Іван і Анна Квік, Василь і Розалія Головчак, Богдан і Зірка Мисько;
по 15.00 дол. — Михайло Шевців, Дарія Кузик, Дмитро і Юстина Надрага, Люба Мриглоцький;
по 10.00 дол. — Іван і Оксана Микитин, Анна Плішук, Володимир і Катя Колодій, Роман і Надія Булик, Михайло Дідич, Наталка Остапик, Анна Ткач, Ксеня Підгірська, Юрко Данилів, Ярослав Татомир, Богдан Корчмарик, Михайло Глущок, Олександер Татомир, Мирослав і Ліда Кіржецький.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-74380645. Чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117